

Handläggare
Caroline Jevring
Telefon: 0850820014

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2022-08-25

Remiss av riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2022/601

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Nämnden har fått reviderade riktlinjer för övergång mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem på remiss av kommunstyrelsen. Riktlinjerna har reviderats med ett särskilt fokus på information om barns språkutveckling.

Revideringar har också gjorts genom att förtydliga att det är ekonomiska resurser det kan sökas stöd för gällande barn i behov av särskilt stöd, samt att det är från vårdnadshavare nödvändig information om särskilda behov ska inhämtas inför övergången.

Förvaltningen ser positivt på att övergången mellan förskola och skola får ett tydligare fokus på språk, samt på övriga revideringar av riktlinjerna.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Bakgrund

Nämnden har fått remiss av riktlinjer för övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad, på remiss. Svar ska inkomma senast den 30 augusti 2022. Remissen har skickats till samtliga stadsdelsnämnder.

Utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag i kommunfullmäktiges budget för innevarande år, att revidera rutinerna för övergången mellan förskola och skola med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling. Utbildningsnämnden godkände de reviderade riktlinjerna den 8 april 2022 och beslöt att överlämna dem till kommunstyrelsen.

Ärendet

I de reviderade riktlinjerna finns tillägg om hur förskola och skola kan utbyta kunskaper om det språkutvecklande arbetet. Utöver tillägget av området språkutveckling är de viktigaste förändringarna följande:

- Förtydligande att riktlinjerna gäller även förskoleklass och fritidshem. De nya riktlinjerna gäller övergångar mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem.
- Förtydligande av att förskoleklassen är obligatorisk sedan år 2018.
- Skrivelse om dataskyddsförordningen (GDPR) och betoning att digitala verktyg med fördel kan användas för samverkan mellan verksamheter (möten, dialoger med mera).
- Vykort skickas ut med information om att söka skola.
- Förtydligande att det är ekonomiska resurser det kan sökas stöd för gällande barn i behov av särskilt stöd.
- Förtydligande att det är från vårdnadshavare nödvändig information om särskilda behov ska inhämtas inför övergången.
- En skrift från Skolverket om lokala handlingsplaner har lagts till.
- Skolverkets blanketter för dokumentation är borttagna. Skolverket uppger att de inte längre bedöms motsvara det stöd som de ursprungligen var tänkta att utgöra. Inga nya blanketter planeras att publiceras i deras ställe.

Utöver dessa förändringar har riktlinjerna försetts med uppdateringar och förtydliganden utifrån ändringar i styrdokumentet, exempelvis benämningar på olika funktioner och vårdnadshavare.

När det gäller språk anger utbildningsförvaltningen i sitt tjänsteutlåtande att förskolorna behöver kommunicera till mottagande skolor hur de har arbetat med språkutveckling på ett mer systematiskt sätt. Förskolan, i sin tur, behöver ta del av resultaten på gruppnivå av elevers kunskaper i språklig medvetenhet (förskoleklassen använder Skolverkets obligatoriska kartläggningsmaterial *Hitta språket* – ett nationellt kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet). Detta för att bättre kunna avgöra vilka språkutvecklande insatser som ger resultat och på så sätt kunna observera och följa utveckling över tid. Detta gäller i synnerhet i utsatta områden med hög andel flerspråkiga barn och är ett led i att åstadkomma en ökad likvärdighet över staden.

För skolans del innebär kunskapsutbytet en möjlighet att skapa en nödvändig progression i undervisningen och undvika direkta

upprepningar av moment och arbetssätt från förskolans undervisning.

För förskolan finns inget krav på att dokumentation ska överlämnas till förskoleklass och grundskola. Det är information om det undervisningsinnehåll som barnen har haft möjlighet att möta i förskolan som ska lämnas över. Därför innehåller riktlinjerna information om att dialoger bör genomföras där varje skola bjuder in deltagare från de förskolor barnen kommer från. Enligt förslaget i de reviderade riktlinjerna ska dessa dialoger ha ett särskilt fokus på det språkutvecklande arbete som har genomförts, vilka resultat som observerats samt vilka specifika arbetssätt som använts i undervisningen. Skolan i sin tur kan dela med sig av vad de observerat för utmaningar tidigare år och dessutom uttrycka önskemål om något särskilt område behöver förstärkas. I samband med dessa dialoger kan också redovisningar av resultaten från *Hitta språket* föregående år göras. På så sätt skapas förutsättningar för ökad progression mellan verksamheterna och läroplansuppdraget stärks.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning förskola

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att övergången mellan förskola och skola får ett tydligare fokus på språk. Språkutvecklande arbete är ett prioriterat område. Det är av betydelse att skolan kan ta vid förskolornas arbete, samt att förskolan får återkoppling från skolorna, som de kan använda i det systematiska kvalitetsarbetet och utvecklingen av språkarbetet. Förvaltningen ser därför endast fördelar med ett tydligare språkfokus och kommer att föra in det i den lokala handlingsplanen.

Förvaltningen har heller inte några synpunkter på övriga revideringar av riktlinjerna. Förvaltningen ser positivt på att det förtydligas att det är ekonomiska resurser det kan sökas stöd för gällande barn i behov av särskilt stöd, samt att det är från vårdnadshavare nödvändig information om särskilda behov ska inhämtas inför övergången.

Förvaltningen menar vidare att det är otydligt i riktlinjerna om barn kan gå direkt från förskola till CSI (centrala grupper med särskilda inriktningar). Tidigare har det bara varit möjligt med CSI från år ett i skolan, men det framgår inte av riktlinjerna om det fortfarande är så. Förvaltningen anser också att bilagan till riktlinjerna, exempel på handlingsplan, skulle kunna kortas ner och göras mer tydlig och koncis. Nu innehåller den mycket av informationen som redan finns i riktlinjerna.

I riktlinjerna framkommer att övergångsdatumet för när barn ska gå i skolan, som beslutas av utbildningsnämnden och kommunstyrelsen, inte behöver följas av de fristående verksamheterna. Förvaltningen ser att olika datum dels kan påverka likvärdigheten, dels att det kan orsaka praktiska svårigheter när barn från samma förskola går över till skolan olika datum, beroende på vilken huvudman skolan har. Det kan påverka förskolornas planering för att ta emot nya barn till hösten.

Barnrättsperspektiv

Ett mer tydligt fokus på språk ser förvaltningen är positivt ur ett barnrättsperspektiv. Språk är en viktig faktor för barns fortsatta skolgång.

Jämställdhet

Förvaltningen kan inte se att de föreslagna revideringarna påverkar jämställdheten negativt. Däremot skulle jämställdhetsperspektivet kunna belysas i riktlinjerna på olika sätt. Dialogen mellan förskola och skola om det språkutvecklande arbetet, kan även ha ett jämställdhetsperspektiv för att höja kvalitén på språkarbetet ytterligare och för alla barn: Ser förskolan eller skolan någon skillnad mellan flickor och pojkar i språkutveckling? Vad kan det i så fall bero på och hur kan det kompenseras?

Jämställdhetsperspektivet kan också lyftas i frågan om att barn ska få tycka till om den egna övergången: Vilka barn är det som tillfrågas eller som kommer till tals om övergången? Finns det skillnader i vad flickor respektive pojkar anser vara viktigt vid övergången?

Tillgänglighet

I riktlinjerna finns särskilda skrivningar om barn i behov av särskilt stöd som visar att handlingsplanen har ett tillgänglighetsperspektiv, till exempel: De barn som haft extra stöd i förskolan och/eller kan komma att behöva det i skolans verksamheter är en prioriterad grupp vars övergång ska ägnas särskild uppmärksamhet och förberedas i god tid.

Förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Karin Åberg
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remissbrev kommunstyrelsen 2022-05-11
2. Protokollsutdrag utbildningsnämnden 2022-04-28
3. Tjänsteutlåtande utbildningsförvaltningen 2022-03-24
4. Riktlinjer för övergång mellan förskola, förskoleklass, skola och fritidshem i Stockholms stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2022-08-15
Karin Åberg, Avdelningschef	2022-08-15